

ПРОТОКОЛ № 1

Днес, **29 април 2026 г. (сряда)** от **10.00 часа** в заседателна зала на Областна администрация - Габрово се проведе заседание на Областния съвет по условия на труд, на което присъстваха:

1. **Ценка Николова** – Областна администрация – Габрово
2. **София Димитрова** – Областна администрация – Габрово
3. **Юлия Живкова** - Областна администрация – Габрово
4. **Росица Йонкова** – Регионален съвет на КНСБ
5. **Даниела Йорданова** – на СРС на КТ Подкрепа
6. **Галина Михнева** – представител на ГТПП (гласуване чрез електронна поща)
7. **Пепа Сомлева** – Регионална Стопанска камара - Габрово

Отсъстваха:

8. **Николай Григоров** - Асоциация на индустриалците в България – офис Габрово

Присъстваха още:

1. **Виолета Иванова** – Дирекция „Инспекция по труда“ – Габрово;
2. **Радослава Конова** – ТП на НОИ - Габрово

След установяване наличието на кворум, г-жа Николова откри заседанието на Областния съвет по условия на труд, което протече при следния

ДНЕВЕН РЕД :

1. Приемане на отчет за дейността на ОСУТ – Габрово за 2025 година
2. Приемане на план за работа на ОСУТ – Габрово за 2026 година
3. Информация за контролната дейност на Дирекция „Инспекция по труда“ със седалище Габрово, във връзка със спазването на Закона за здравословни и безопасни условия на труд за 2025 година и първо тримесечие на 2026 година.
Дирекция „Инспекция по труда“ – Габрово
4. Информация от ТП на НОИ за трудовите злополуки и професионалните заболявания в Габровска област за 2025 година и за първото тримесечие на 2026 година.
ТП на НОИ - Габрово
5. Отбелязване на 28 април – Световен ден на безопасност и здраве при работа.
6. Текущи.

Не бяха направени допълнения или предложения и така определения Дневен ред бе приет единодушно със 7 гласа „ЗА“.

Членовете на съвета разполагаха предварително с информацията по всички точки от дневния ред (приложени към настоящия протокол), затова г-жа Николова даде думата на

присъстващите за въпроси към докладващите.

По т. 1. Приемане на отчет за дейността на ОСУТ – Габрово за 2025 година - Секретарят на комисията, г-жа София Димитрова представи на кратко отчета за дейността на Съвета за изминалата година – брой заседания, докладвани и приети информации и други. Нямаше направени допълнения от членовете на съвета.

Г-жа Николова предложи на всички членове да гласуват за приемане на така представения отчет.

Резултат от гласуването: общо гласували – 7, 7 – За, 0 – против, отчетът беше приет.

По т. 2. Приемане на план за работа на ОСУТ – Габрово за 2026 година

Госпожа Димитрова представи график и план за работа на Съвета за 2026 година – предвиждат се общо три (3) редовни заседания – настоящото – през м. април, м. юли и м. октомври, като на тях се отчитат информации и доклади от ДИТ-Габрово, ТП на НОИ-Габрово, РЗИ-Габрово, предвижда се и възможност за извънредно по искане на някой от членовете – други важни за обсъждане теми.

Г-жа Николова предложи на всички членове да гласуват за приемане на план за работа на ОСТС за 2026 година, поради липса на други предложения.

Резултат от гласуването: общо гласували – 7, за - 7, против – 0.

Предложението за план за работа за 2026 г. беше прието.

По т. 3. Информация за контролната дейност на Дирекция „Инспекция по труда“ със седалище Габрово, във връзка със спазването на Закона за здравословни и безопасни условия на труд за 2025 година и първо тримесечие на 2026 година.

Информация за 2025 година:

През изминалата година са извършени 862 бр. проверки при планирана натовареност за 2025г. от 814 броя проверки. Констатирани нарушения - 4926 броя. Наложени принудителни административни мерки - общо 4710 бр. в т. ч.

По чл. 404, ал. 1, т. 3 от КТ -През 2025 г. са съставени 25 акта за спиране, докато през 2024г. са съставени 14 акта. През 2025г. са съставени - 14 акта за спиране от експлоатация на машини, съоръжения, 9 акта за спиране на обекти и 2 акта за спиране на производства, за които при проверките е установено, че са опасни за здравето и живота на работниците.

Причините за спиране на машини и съоръжения през 2025 г. са следните: небезопасени срещу падане от височина подвижни строителни скелета без застопоряващи приспособления, с които да са обезопасени срещу внезапни премествания, небезопасени работни площадки на скелета с парапети за странична защита, небезопасени движещи се части на машини и др. От Дирекция „Инспекция по труда“ със седалище Габрово са съставени 3 бр. актове за спиране на 3 бр. строителни обекти за работа на открито при опасно високи температури, съгласно обявен код „Оранжев“ за област Габрово от Национален институт по метрология и хидрология (НИХМ), като са съставени 3 бр. АУАН за нарушение на чл.22, ал. 1 от Наредба НОРД-07-3 за минималните изисквания за микроклимата на работните места (обн. ДВ, бр. 63/01.08.2014 г.) за работа на открито при опасно високи температури, съгласно обявен код „Оранжев“ за област Габрово от Национален институт по метрология и хидрология (НИХМ).

- По чл. 404, ал. 1, т. 4 от КТ- 2 броя;

- По чл.404, ал.1, т.5 от КТ- 7 бр.
- По чл.404, ал.1, т.10 от КТ- 22 бр.
- По чл.404, ал.1, т.11 от КТ- 2 бр.
- По чл. 404, ал. 1, т. 12 от КТ- 102 бр.
- По чл. 405а, ал.1 от КТ- 8 бр. постановления за обявяване съществуването на трудови правоотношения.

С цел проследяване ефективността от контролната дейност от ДИТ-Габрово е извършен последващ контрол относно изпълнението на 60% от дадените и влезли в сила принудителни административни мерки, като е установено неизпълнение на 50 бр. наложени ПАМ, за което на Работодателите е потърсена административно- наказателна отговорност.

През 2025 г. са установени 2746 нарушения, отнасящи се до осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, което е 56% от установените през годината нарушения. Вниманието към осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд е един от приоритетите при извършване на контролната дейност. Тенденцията се запазва както при предишните години, като отново най-голям процент са нарушенията по вътрешно фирмена организация за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд - 1888 нарушения - 69% от нарушенията по ЗБУТ.

Проверки на строителни обекти:

През 2025 г. са извършени 113 бр. проверки, ръст 1,8% спрямо 2024 г., като са проверени 108 бр. предприятия. Запазва се тенденцията спрямо 2024 г. на най-голям брой констатирани нарушения по здравословните и безопасни условия на труд. От констатирани общо 706 броя нарушения, 497 броя нарушения по ЗБУТ-70% от нарушенията.

Трудови правоотношения

Анализът на контролната дейност, свързана със спазване на изисквания при осъществяване на трудовите правоотношения показва, че значителна част от тези нарушения са констатирани в малките предприятия и в микропредприятията. През 2025 г. при извършените проверки от ДИТ-Габрово са установени общо 2164 бр. нарушения на нормите, регулиращи трудовите правоотношения.

Служебни правоотношения

През 2025г. са извършени 5 бр. проверки по Закона за държавният служител. При проверките са констатирани нарушения, за които на Органа по назначаване са наложени 10 бр. принудителни административни мерки.

Трудов травматизъм

През 2025 г. са извършени 15 проверки във връзка с възникнали трудови злополуки на територията на област Габрово. При извършените проверки са установени 118 нарушения на трудовото законодателство /64 бр. нарушения на нормите на ЗЗБУТ, 53 нарушения по ТПО/, за които са наложени принудителни административни мерки и са съставени актове за установяване на административни нарушения- 10 бр. по ЗБУТ и 14 бр. по ТПО.

През периода е приключена 1 проверка във връзка със злополука завършила с летален изход, която е възникнала през м.11.2024 г.

Решени искания и сигнали от граждани, ведомства и синдикални организации

През 2025г. са постъпили 126 бр. сигнали и са решени 124 бр., като спрямо 2024 г. броят на сигналите е леко намалял, тогава са били постъпили 148 сигнала и са решени 150 сигнала. Анализът на постъпилите сигнали показва, че те са от лица с прекратени трудови правоотношения и са предимно за неизплатени трудови възнаграждения или обезщетения- 55 бр. сигнали

Социален диалог и съвместни действия с други контролни органи

През 2025 г. са извършени 30 проверки с други държавни органи, в т.ч. в 24 проверки са участвали служители на МВР, в 2 проверки служители на НОИ, в 18 проверки служители на ИА АА и в 5 проверки с участието на РИОСВ. Инспекторите по труда от ДИТ Габрово извършват периодични съвместни проверки по така наречения „Широкообхватен метод“ съвместно с представители на МВР, ИА АА, НАП, Агенция „Митници“ и други контролни органи. Проверките с участието на представители на синдикатите- 9 бр. проверки.

Разрешителни режими

През 2025 г. в Д ИТ-Габрово са постъпили 427 бр. искания по чл.303, ал.3 от КТ, като за сравнение през 2024г. в д ИТ Габрово са постъпили 338 бр. искания на това основание.

По чл. 333 от КТ са постъпили 17 бр. искания от работодатели за прекратяване на трудовото правоотношение с работници, ползващи закрила при уволнение .

Разрешителни за технологични взривни работи са издадени по 2 искания, а за специални взривни работи по постъпили 11 искания.

Информация за първо тримесечие на 2026 година:

Извършени проверки.

През първото тримесечие на 2026 г. Дирекция „Инспекция по труда“ със седалище Габрово е извършила 267 броя проверки при план 257 броя проверки. Проверени са 260 предприятия, в т.ч. за първи път са проверени 9 предприятия.

Във връзка с възникнали трудови злоупотреби през периода са приключени 4 бр. проверки, при които на работодателите са наложени 40 бр. принудителни административни мерки по спазване на разпоредбите на ЗЗБУТ и ТПО, като са съставени 5 бр. актове за установяване на административни нарушения, от които 4 бр. за нарушения на здравословните и безопасни условия на труд и 1 бр. по трудови правоотношения.

При извършените през тримесечието последващи проверки са проверени 55,4% от предписанията с изтекъл срок за изпълнение. Установено е неизпълнение на 25 бр. предписания, за които на работодателите е наложена административно-наказателна отговорност.

През тримесечието в Дирекция „Инспекция по труда“ със седалище Габрово са постъпили 42 сигнала / за сравнение през първото тримесечие на 2025г. сигналите са - 31/ за нарушения на трудовото законодателство и са приключени 43 сигнала, от които:

- 5 сигнала за нарушения по здравословните и безопасни условия на труд;
- останалите сигнали се отнасят за нарушения, свързани с не изплащане на трудови възнаграждения, командировъчни и обезщетения след прекратяване на трудовите правоотношения, не предоставяне на документи, удостоверяващи факти, свързани с трудовото правоотношение, нарушения във връзка с възникване на трудови правоотношения, по не връчване на документи при прекратяване на трудовото правоотношение- заповед, нарушения по работното време, почивките и отпуските, полагане на извънреден труд и други.

Констатирани нарушения

В резултат от извършените проверки през първото тримесечие на 2026 г. са установени 1389 бр. нарушения на трудовото законодателство. Нарушенията по осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд са 853 бр., в т.ч. по осигуряване на вътрешнофирмена организация по ЗБУТ-553 бр., по безопасност на труда-157 бр. и по хигиена на труда-143 бр. Констатирани нарушения, отнасящи се до трудовите правоотношения са 517 бр., 1 брой нарушение е установено по Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност и 18 броя по Закона за държавния служител.

През първото тримесечие на 2026 г. са съставени 119 бр. акта за установени административни нарушения, допуснати от работодатели и длъжностни лица /за сравнение през първото тримесечие на 2025 г. са съставени 69 акта/, в т.ч. 37 бр. АУАН за нарушения на здравословните и безопасни условия на труд, 81 бр. за допуснати нарушения по трудови правоотношения и 1 бр. за нарушение на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност.

Относно представената изчерпателна информация не бяха направени забележки и нямаше допълнителни въпроси, поради това, Г-жа Николова предложи на всички членове да гласуват за приемане на така изложените сведения.

Резултат от гласуването: общо гласували – 7, за -7, против – 0.

Информацията беше приета.

По т. 4. Информация от ТП на НОИ за трудовите злополуки и професионалните заболявания в Габровска област за 2025 година и за първото тримесечие на 2026 година.

Информация за 2025 година:

За 2025 г. в областта са декларирани 45 броя трудови злополуки, за 41 броя са издадени разпореждания да се считат за трудови злополуки,.

От определените като трудови злополуки (41 броя):

- злополука станала по време на трудова дейност – 30 броя;
- настъпила по обичайния път към работното място или към дома – 10 броя;

Съвместно с Дирекция „Инспекция по труда“ – Габрово са извършени 8 разследвания на трудови злополуки през 2025 г., на основание на чл.58, ал.1 и ал.2 от КСО. Получен е 1 документ за разследване извършено от друго ТП на НОИ, но случила се на територията на област Габрово.

През 2025 г. има три (3) трудови злополуки довели до смърт – 2 броя по чл. 55, ал. 1 от КСО и 1 брой по чл. 55, ал. 2 от КСО.

Няма получени бързи известия за сигнализиране на съмнения за професионални болести.

Сравнение с 2024 година

Наблюдава се намаление на регистрираните трудови злополуки. През 2024 г. те са били 49, докато през 2025 г. са 45 – т.е. намаление с 4 броя. Това представлява подобрене в условията на труд и ефективността на превантивните мерки при работодателите от региона.

Икономически дейности, в които са допуснати трудови злополуки

Злополуките са настъпили в предприятията от следните отрасли:

- производство на машини и оборудване;
- дърводобив и дървообработване;
- транспорт;

- държавно управление;
- образование;
- здравеопазване;
- производство на хранителни продукти;
- текстил и облекло.

Това разпределение показва, че рисковите дейности остават традиционно в производството и добивните дейности, но се наблюдават инциденти и в секторите с обществено обслужване.

Данните показват устойчива тенденция към намаляване на трудовите злополуки в област Габрово. Въпреки това предизвикателства остават в секторите с висок рисков профил. ТП на НОИ – Габрово продължава активно да работи съвместно с Д „ИТ“ – Габрово и работодателите за укрепване на превенцията, спазването на нормативните изисквания и намаляване на риска за работещите.

Информация за първо тримесечие на 2026 година:

Съгласно предоставена писмена информация от ТП на НОИ – Габрово, през първо тримесечие на 2026 г. в областта са декларирани 22 броя трудови злополуки, за 21 броя са издадени разпореждания да се считат за трудови злополуки. В сравнение със същия период на 2025 г., когато са били 15, се наблюдава увеличение с 7 злополуки, или 47% ръст. Основна причина за увеличението са 7 пътнотранспортни произшествия (ПТП), настъпили при отиване на работа и свързани с един осигурител.

От определените като трудови злополуки (21 броя):

- злополука станала по време на трудова дейност – 11 броя;
- настъпила по обичайния път към работното място или към дома – 10 броя;

Разпределението е практически равномерно, като се очертава забележимо увеличение в злополуките по пътя към работа, обусловено от множеството ПТП, концентрирани при един работодател.

Разследване и контролна дейност

През отчетния период са проведени:

- 9 разследвания съгласно чл. 58, ал. 1 и 2 от КСО съвместно с Дирекция ”Инспекция по труда” – Габрово;
- 1 злополука, регистрирана в ТП на НОИ – София-град, но настъпила на територията на област Габрово;
- 1 злополука, изпратена до директора на РЗИ – Габрово за определяне на причинно-следствена връзка.

През първото тримесечие на 2026 г. няма трудови злополуки, които са довели до трайна инвалидност, което е положителен сигнал относно тежестта на инцидентите.

Икономически дейности, засегнати от трудови злополуки

Злополуките през периода са настъпили в предприятия от следните икономически сектори:

- производство на машини и оборудване
- дърводобив и дървообработване

- транспорт
- държавно управление
- образование
- здравеопазване
- производство на хранителни продукти
- текстил и облекло

Това разпределение съвпада с традиционно рисковите за област Габрово дейности, но подчертава и наличие на злополуки в публичния сектор и услугите.

Професионални заболявания

За първото тримесечие на 2026 г. няма постъпили известия за сигнализиране на съмнения за професионални болести. Това потвърждава стабилна тенденция от последните години за ниски нива на подозрения и регистриране на професионални заболявания.

Основни изводи

Значително увеличение на общия брой трудови злополуки спрямо първото тримесечие на 2025 г. Основният фактор за ръста е трудови злополуки вследствие на ПТП - със 7 служителя при един работодател.

Делът на злополуките по време на работа и по пътя към работа е почти еднакъв. Наблюдава се висока активност при разследванията съвместно с ИТ – Габрово. Няма тежки случаи, довели до трайна инвалидност. Запазва се профилът на рискови икономически дейности в региона. Не са регистрирани съмнения за професионални заболявания. Продължава и добрата координация с Д “ИТ” – Габрово и РЗИ – Габрово.

Г-жа Сомлева, помоли при докладване на информацията на следващи заседания да се дава малко повече конкретика на част от информацията за трудовите злополуки – ако например е на територията на друго ТП на НОИ. Нямахме други забележки.

Г-жа Николова предложи на всички членове да гласуват за приемане на така изложените сведения.

Резултат от гласуването: общо гласували – 7, за -7, против – 0.

Информацията от ТП на НОИ Габрово беше приета единодушно.

По т. 5. Отбелязване на 28 април – Световен ден на безопасност и здраве при работа.

РС на КНСБ-Габрово:

Г-жа Росица Йонкова (РС на КНСБ) информира членовете на Съвета, че по случай 28 април, ще се даде гласност в местните медии за Световния ден по безопасност и здраве при работа и анонсиране на приемна, както следва:

- на 24 април се е провела регионална кампания „Права без стрес“. Приемната беше в офиса на Регионалния съвет на КНСБ на ул. „Брянска“ №30, ет.10, стая 1, на която присъстваха и г-жа Ценка Николова, председател на ОСУТ, г-жа София Димитрова, секретар на Областния съвет, както и психолог. Откритата приемна за безплатни трудово-правни консултации и за предоставяне на професионални насоки от психолог за разпознаване симптомите на бърнаут и справяне с последиците от „прегриването“.
- организиране на участници от предприятия и учреждения от област Габрово в обучение по първа долекарска помощ, което КНСБ ще проведе на 22 април 2026 г. от 10:00 часа в онлайн платформа “ZOOM”.

Областна администрация – Габрово и Дирекция „Инспекция по труда“:

Областна администрация посети съвместната приемна на РС на КНСБ-Габрово и Дирекция „Инспекция по труда“. Предостави листовки/информационни материали, свързани със здравословни и безопасни условия на труд. Екипа от приемната сподели, че въпросите от гражданите отправени към тях в съответния ден в по-голямата си част са за трудово-правни въпроси и по-малко за здравословни и безопасни условия на труд.

Служители от Областна администрация Габрово присъстваха на обучение на 22.04.2026 г. (сряда) от 10:00 ч. в платформа ZOOM с лектор инж. Слави Пачалов, магистър по "Трудова медицина и работоспособност", с професионален опит в МОН, БЧК, УМБАЛ "Александровска", МЗ, "Пачалов" ЕООД, КНСБ. Темата на обучението беше от съществено значение за повишаване на готовността за реакция при инциденти и предостави практически знания и насоки за оказване на първа помощ в различни ситуации. В обучението се включиха и много участници от предприятия и учреждения от област Габрово и синдикалисти от централата на КНСБ, Института за социални и синдикални изследвания и обучения на КНСБ и регионалните структури на синдиката.

На 28.04.2026 г., в Световния ден на безопасност и здраве при работа в Областна администрация Габрово се проведе обучение по първа долекарска помощ. Д-р Георги Шандурков, директор на ЦСМП – Габрово, запозна служителите в администрацията с основните стъпки в първата помощ- от оценка на състоянието на пострадалия до реакции при различни ситуации- при изпадане в безсъзнание, кръвозагуба, гърч и др.

Екипът на Областния съвет по условия на труд раздаде и разработените в администрацията информационни материали в териториални структури и синдикални организации. Брошури са поставени и в сградата на Областна администрация Габрово, както и в сградата на НТС.

„Безопасността и здравето при работа са грижа на всеки. Добре е за теб! Добре е за бизнеса! Бъди отговорен!“ – тези думи ни напомнят, че безопасността не е просто задължение, а споделена ценност и отговорност.

Нека заедно се стремим към здравословни работни места за всички възрасти, към превенция на трудовия травматизъм и към култура, в която грижата за човека е на първо място.

Бъдете отговорни, пазете себе си и хората около Вас!

По т. 6. Текущи

Г-жа Ценка Николова информира членовете на съвета, че вече е отворен приема по Фонд “Условия на труд” (ФУТ) за 2026 г. Фонда е към Министерството на труда и социалната политика и вече стартира приема на проектни предложения за 2026 година. Това е отлична възможност за работодатели да инвестират в по-безопасна и здравословна работна среда със съфинансиране от държавата. Кой може да кандидатства?

- работодатели от частния и държавния сектор;
- държавни институции и общини;
- отрасли, браншови, регионални и областни съвети по условия на труд;
- лечебни заведения (по направление „Диагностика на професионални болести“).

Кандидатите трябва да имат служители с трудови договори и редовно внесени осигурителни вноски.

Какво финансира ФУТ?

Работодателите могат да получат до 55 000 евро безвъзмездна помощ, покриваща до 30% от одобрените и реално извършени разходи. Проектите могат да бъдат в следните направления:

- подобряване на условията на труд;

- обучения по здравословни и безопасни условия на труд;
- диагностика на професионални болести.

Какви дейности се подкрепят?

Проектите имат за цел да намалят риска от трудови злополуки и професионални заболявания чрез:

- подобряване на микроклимата;
- повишаване на електро- и пожарната безопасност;
- обновяване на работното оборудване;
- подобряване на санитарно-битовите условия;
- намаляване на прах, шум, вибрации, вредни лъчения и опасни химични вещества.

Сред добрите практики са:

- внедряване на климатични и вентилационни системи;
- изграждане на локални аспирационни уредби;
- подобряване на осветлението;
- намаляване на шумовото натоварване;
- подобряване на подовите настилки с цел предотвратяване на падания.

Повече подробности и документи за кандидатстване - <https://www.mlsp.government.bg> .

С това дневният ред беше изчерпан.

На настоящото заседание бяха взети следните

РЕШЕНИЯ:

1. Областният съвет по условия на труд приема отчет на ОСУТ за 2025 г.
2. Областният съвет по условия на труд приема план за работа за 2026 година.
3. Областният съвет по условия на труд приема за сведение „Информация за контролната дейност на Дирекция „Инспекция по труда” със седалище Габрово, във връзка със спазването на Закона за здравословни и безопасни условия на труд за 2025 година и първо тримесечие на 2026 година на територията на област Габрово“.
4. Областният съвет по условия на труд приема за сведение „Информация от ТП на НОИ за трудовите злополуки и професионалните заболявания на територията на област Габрово за 2025 година и първо тримесечие на 2026 година.
5. Отбелязване на 28 април – Световен ден на безопасност и здраве при работа.

ЦЕНКА НИКОЛОВА

/П/

Заместник областен управител на област Габрово

Председател на Областен съвет по условия на труд

Изготвил протокола:

/П/

София Димитрова

Старши експерт в дирекция АКРРДС

Секретар на Областен съвет по условия на труд